

ønskede udført til en billigere Betaling. Det er rigtigt, at det drejer sig om et Inddæmningsarbejde ved Randers. Det er ogsaa rigtigt, som den højterede Minister sagde, at Forhandlingerne blev indledet midt i December Maaned, og at man, som Ministeren tilføjede, den 6. Januar maatte „rykke Arbejderne i Randers for at faa Besked fra dem, om de nu var villige til at udføre Arbejdet eller ej.“

Jeg indrømmer, at der gik denne Maaned, som Ministeren omtalte, inden man naaede til en endelig Overenskomst om, hvorvidt man vilde udføre det paagældende Arbejde, og jeg skal ikke lægge Skjul paa, at jeg finder det ganske naturligt, at Arbejdsmændene i Randers, som det her drejer sig om, ikke, fordi der nu tilbødes dem et Arbejde til en Pris, der ligger 20 pCt. under de i Forvejen knappe Løntariffer ved Udførelsen af Arbejde for private, absolut med Jubel gik med til dette. Navnlig finder jeg det naturligt, naar man ved, at disse private Lodsejere skal have offentlig Tilskud fra Staten for at lade udføre dette Arbejde, som bevisligt er til Gavn for deres Jord, og som det er i høj Grad rentabelt at lade udføre, Arbejde, som det ikke først nu er paataenkt at lade udføre, men som har været udført igennem en Aarrække ved Randers Fjord, og som er blevet udført stadig gennem en Aarrække til de gældende Løntariffer, længe før Begrebet Nødhjælpsarbejde kom frem til Debat. Det er et Arbejde, som er et Led i denne Række af Inddæmningsarbejder, en Fortsættelse af disse Arbejder, der her er Tale om. Og det er jo ganske givet, at hvis det bliver Coutume, at private, hver Gang de skal have et Stykke Arbejde udført, kan faa det udført med Statstilskud og med Lønedsættelse for Arbejdernes Vedkommende, bliver der til Slut ikke ret meget Arbejde, som ikke bliver Nødhjælpsarbejde.

Ministeren sagde, at det for at faa dette Arbejde i Gang var nødvendigt, at de private Lodsejere vilde lade Arbejdet udføre, selv om det senere kunde faas til en billigere Pris, og at det var nødvendigt for dem at sikre sig Statstilskud, ligesom det var nødvendigt, at Arbejderne viste Resignation. Jeg indrømmer gerne, at der gik en Maanedstid, inden denne Sag kom i Orden, men det forekommer mig, at det er saa naturligt, at Arbejderne maatte forhandle med hinanden indbyrdes om saadanne Forhold, og det forekommer mig, at det ikke er mærkeligt, at Arbejdsmændene, naar de har en Løn, som Arbejdsmændene i Dag har, og som er opnaaet efter haarde Lønkampe

og ikke er en Løn, som er fremgaaet af Aftaler mellem dem indbyrdes, men er en Løn, der er opnaaet ved Forhandling, oven i Købet ved en Forhandling, hvor Arbejdsgiverne stod endogsaa meget stærkt overfor Arbejderne paa Grund af den herskende Arbejdskrise — det forekommer mig ikke mærkeligt, at de ikke straks, fordi disse private Lodsejere nu ønsker, at dette Arbejde med at inddæmme Fjordengene ved Randers fortsættes, med særlig Glæde springer til og tilbyder en yderligere Lønedsættelse paa 20 pCt.

Men Arbejdet er jo for saa vidt sikret. Den 25. Januar fandt der en Forhandling Sted her i København, og ved denne Lejlighed gik Arbejderne virkelig ind paa en Lønedsættelse paa 20 pCt., og der blev endvidere indgaaet den Overenskomst, at Parterne skriftlig skulde give Erklæring om, at de vilde udføre Arbejdet til den Pris, der nu aftaltes, og at denne skulde være fastlagt indtil 1. April 1924. Man gaar altsaa ikke alene ind paa denne Nedsættelse paa 20 pCt. af en i Forvejen slet Løn, men man fastlægger denne Løn 1 Aar frem i Tiden uden nogen som helst Garanti for, hvad dette Aar kan bringe for Arbejderne. Der er nu berammet et Møde til den 8. Februar. Jeg haaber, at Arbejderne ikke ogsaa skal have Skylden for de 14 Dage, som saaledes yderligere maa forløbe, inden den endelige Overenskomst skal træffes i det Møde, i hvilket Lodsejerne, Amtmanden over Randers Amt, Arbejdsdirektøren og de paagældende Arbejdsmænd skal deltage, og hvor det skal endelig fastlægges, hvorledes og paa hvilke Vilkaar det hele skal foregaa. Men med Hensyn til Lønnen er man altsaa paa Forhaand gaaet ind paa denne Reduktion.

Det var dette, som gav Ministeren Anledning til at hævde, at det var Arbejdernes egen Skyld, og at det i væsentlig Grad var Socialdemokratiets Skyld, naar Nødhjælpsarbejderne ikke havde faaet det Omfang, som man havde haabet og ventet i sin Tid. Hvis det er Staten og Kommunen, som sætter saadanne Arbejder i Gang, kunde Ministeren maaske med nogen Ret — jeg vilde dog bestride den (Munterhed), ja det vilde jeg, men saa kunde han maaske med nogen Ret udtale sig, som han har gjort; men der er ikke noget som helst Retfærdighedskrav, som byder, at private Lodsejere, som ønsker at forbedre deres Grund, først skal have et klækkeligt Tilskud af Staten, og dernæst skal de paagældende Arbejdere tvinges til at arbejde for dem 20 pCt. under en Løn, som ikke